



DATOS IDENTIFICATIVOS

Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Dificultades Específicas de Aprendizaxe

| | | | | |
|-----------------------|--|--------|-------|--------------|
| Materia | Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Dificultades Específicas de Aprendizaxe | | | |
| Código | P02M081V02202 | | | |
| Titulación | Máster Universitario en Necesidades específicas de apoio educativo | | | |
| Descritores | Creditos ECTS | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
| | 3 | OB | 1 | 2c |
| Lingua de impartición | Castelán Galego | | | |
| Departamento | Dpto. Externo Psicoloxía evolutiva e comunicación | | | |
| Coordinador/a | Tellado González, Fernando | | | |
| Profesorado | Alfonso Gil, Sonia Deaño Deaño, Manuel Parente, Fernanda Leopoldina Tellado González, Fernando | | | |
| Correo-e | ftellado@uvigo.es | | | |
| Web | http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/ | | | |
| Descrición xeral | Nesta materia trataremos os distintos procesos neuropsicolóxicos e cognitivos que subxacen a lectura, escritura e cálculo e que nos poden explicar as dificultades que aparecen no neno/a nos contextos escolares. Estas dificultades constitúen no seu conxunto o que se coñece como dificultades específicas de aprendizaxe. | | | |

Competencias

| | |
|--------|---|
| Código | |
| A1 | Posuir e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miudo nun contexto de investigación. |
| A2 | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados co seu área de estudo. |
| A3 | Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos. |
| A4 | Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións [e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan] a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades. |
| A5 | Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de un modo que terá que ser en gran medida autodirixido ou autónomo. |
| B1 | Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicolóxicos e a resposta organizativa de centro e servizos de apoio en contornas con poboacións con dificultades de aprendizaxe e trastornos do desenvolvemento, así como no deporte de base e na actividade física para poboacións especiais. |
| B2 | Sintetizar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención, resposta organizativa de centro e os servizos de apoio e integralos nos contextos de aprendizaxe do estudante, o deporte de base, así como da actividade física para poboacións especiais, a saúde e a calidade de vida, sen discriminación de xénero, de clase, nin de etnia. |
| B3 | Diseñar sistemas de asesoramento e de intervención educativa tendo en conta a resposta organizativa do centro, as metodoloxías e as TIC para a inclusión escolar, así como o deporte adaptado, a actividade física para persoas con distintas discapacidades, o exercicio físico, a saúde e a calidade de vida. |

- B4 Xeneralizar a distintos contextos e situacións o coñecemento, as destrezas adquiridas, axustando as habilidades pertinentes que as conforman. Todo iso con criterios de non discriminación de xénero e respecto dos valores democráticos.
-
- C1 Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase, e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo), delimitando ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.
-
- C2 Saber detectar e analizar posibles barreiras para o acceso ao currículo, a aprendizaxe e a participación do alumnado con necesidades educativas especiais e problemas de aprendizaxe.
-
- C3 Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse cas súas necesidades educativas especiais.
-
- C4 Xerar destrezas para aprender a diseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.
-
- C5 Aprender a colaborar cos servizos psicopedagóxicos e de orientación familiar, promovendo a mellor resposta educativa.
-
- C6 Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.
-
- D4 Propoñer iniciativas, xerar ideas novas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade.
-
- D5 Capacidade de organización, planificación e autoevaluación.
-
- D6 Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
-
- D7 Comunicar con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, tanto a persoas non expertas como a outros especialistas, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e da comunicación.
-
- D8 Recoñecemento da diversidade e da multiculturalidade.
-
- D9 Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético.
-

Resultados de aprendizaxe

| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|--|--|
| Coñecer a natureza cognitiva dos procesos implicados na aprendizaxe da lectura, a escritura e o cálculo nas persoas con dificultades de aprendizaxe específicas. | A2 B2 C3 D4 D5 |
| Coñecer distintos programas para o apoio específico educativo á aprendizaxe destas persoas. | A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B3 B4 C1 C2 C3 C4 C5 C6 D4 D5 D6 D7 D8 D9 |

Ser capaz de elaborar e deseñar programas de apoio e aplicalos conforme ás necesidades motivacionais e de apoio das persoas con dificultades específicas de aprendizaxe.

A1
A2
A3
A4
A5
B1
B2
B3
B4
C1
C2
C3
C4
C5
C6
D4
D5
D6
D7
D8
D9

Sintetizar os principais resultados obtidos na aplicación de sistemas de avaliación e intervención, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento.

A1
A2
A3
A4
A5
B1
B2
B3
B4
C1
C2
C3
C4
C5
C6
D4
D5
D6
D7
D8
D9

Contidos

Tema

Implicacións de dificultade de aprendizaxe específica en lectura, escritura e/ou cálculo no proceso educativo. *

Procesamento diferencial da información para as aprendizaxes escolares e estratexias que supón. Perfís cognitivos diferenciais segundo a dificultade de aprendizaxe. *

Valoración e medición dos procesos e estratexias cognitivas e a súa correlación co logro académico. *

Análise das intervencións en necesidades específicas de apoio educativo para a lectura, escritura e cálculo. *

Deseño da intervención en termos de apoio específico e contexto multicultural. *

Elaboración e avaliación de resultados de intervención. *

Informe, discusión e difusión dos resultados e conclusións obtidas. *

Planificación

Horas na aula

Horas fóra da aula

Horas totais

| | | | |
|-------------------|----|----|----|
| Lección maxistral | 6 | 2 | 8 |
| Seminario | 0 | 12 | 12 |
| Presentación | 2 | 2 | 4 |
| Traballo tutelado | 12 | 4 | 16 |
| Traballo | 0 | 35 | 35 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

| | Descrición |
|-------------------|--|
| Lección maxistral | Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas. |
| Seminario | Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema. |
| Presentación | Presentación e discusión de resultados de aplicación de sistemas de avaliación e intervención. |
| Traballo tutelado | Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|-------------------|---|
| Seminario | Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia. |
| Traballo tutelado | Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas. |

| Probas | Descrición |
|----------|--|
| Traballo | Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos. |

Avaliación

| | Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe | | | |
|-------------------|--|---------------|---------------------------------------|----------------|----------------------------------|----------------------------------|
| Presentación | Presentación e discusión de resultados de aplicación de sistemas de avaliación e intervención. | 20 | A1 A2 A3 A4 | B3 C4 | C3 D7 D9 | D6 |
| Traballo tutelado | Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante | 40 | A2 A3 | B2 B3 B4 | C1 C3 C4 C6 | |
| Traballo | Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente | 40 | A2 A3 A4 A5 | B1 B2 B3 | C1 C2 C3 C4 C5 C6 | D4 D5 D6 D7 D8 D9 |

Outros comentarios sobre a Avaliación

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, polo que a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser dun mínimo do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s correspondente/s.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% de cualificación nese apartado.

O alumnado que non entregue en prazo os traballos requeridos para a avaliación continua poderá presentarse a unha proba de avaliación, acorde ao programa da materia, que se celebrará no período oficial establecido para o segundo cuatrimestre.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Poden consultarse as datas de avaliación da materia na web do Mestrado ou no espazo correspondente da plataforma de teledocencia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Coll, C. (Coord.), **Desarrollo, aprendizaje y enseñanza en la Educación Secundaria**, Graó, 2010

Coll, C., Palacios, J. y Marchesi, A. (Comps, **Desarrollo psicológico y educación, 2**, Alianza, 2001

García-madruga, J. y Delval, J., **Psicología del Desarrollo I**, UNED, 2010

González-Pienda, J.A., González, R., Núñez, J.C. y Valle, A., **Manual de Psicología de la Educación**, Pirámide, 2002

Martín, C. y Navarro, J.I. (Coords., **Psicología para el profesorado de Educación Secundaria y Bachillerato**, Pirámide, 2011

Palacios, J., Marchesi, A. y Coll, C. (Comps.), **Desarrollo psicológico y educación: Vol. I. Psicología Evolutiva**, Alianza, 1999

Santrock, J.W., **Psicología del desarrollo**, McGraw-Hill, 2006

Santrock, J.W., **Psicología de la Educación.**, McGraw-Hill, 2006

Santrock, J.W., **Psicología del desarrollo**, McGraw-Hill, 2006

Shaffer, D.R y Kipp, K., **Psicología del desarrollo infancia y adolescencia**, 7ª, CENGAGE LEARNING, 2007

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás *tutorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

Plan de Continxencias

Descrición

== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ==

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

Para o curso 2021-2022 se preven tres posibles escenarios:

- docencia 100% presencial
- docencia mixta, con parte presencial e parte virtual
- docencia 100% virtual

A medida en que as circunstancias o requiran poderíase pasar de foma dinámica dun escenario a outro ao longo do curso, buscando o menor impacto posible no seu desenvolvemento.

==== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ====

Metodoloxías docentes que se manteñen

As metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios, dado que foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario a outro. En calquera caso, a única diferenza refírese ao espazo (presencial ou virtual) no que se desenvolverá a actividade. De ser necesario recorrer ao ensino virtual, total ou parcialmente, as metodoloxías previstas adaptáranse á modalidade de execución a distancia.

*****Metodoloxías docentes que se modifican*****

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

*****Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)*****

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual dos docentes, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

*****Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir*****

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

*****Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe*****

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

*****Outras modificacións*****

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Integra e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

*****Probas pendentes que se manteñen*****

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2021-2022. Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero sí no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual, ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual.

Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

*****Probas que se modifican*****

Para o curso 2021-2022, non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

*****Novas probas*****

Non se prevén novas probas de avaliación.

*****Información adicional*****

Non hai.
